

Yleistä rotista

Isorotta (brunnråtta; brown rat; *Rattus norvegicus*) on levinnyt ihmisen seuralaisena ympäri maailman. Isorotta on alun perin kotoisin todennäköisesti pohjoisesta Kiinasta tai Mongoliasta, mutta nykyään se elää lähes pelkästään ihmisen seuralaisena. Rotta on oivallinen kaupunkien asukki: se on kaikkiruokainen, älykäs, nopeasti lisääntyvä ja se pystyy puremaan hampaiden avulla tiensä läpi monenlaisista esteistä.

Aiemmin kaupunkien rottalaji oli mustarotta (*Rattus rattus*), mutta nykyään sitä esiintyy Suomessa enää satunnaisesti. Maailmanlaajuisesti mustarotat ovat yhä yleisempiä tropiikissa, kun taas lauhkealla ja lämpimällä vyöhykkeellä isorotat ovat yleisempiä. Suomesta mustarotta katosi 1900-luvun alkupuolella.

Samoihin aikoihin kuin isorotta saapui Eurooppaan, niitä alettiin pitää myös lemmikkeinä. Rottia on kasvatettu aina 1700-luvun lopulta lähtien. Lisäksi rottia on käytetty koe-eläiminä kokeellisen tutkimuksen alkuajoista lähtien. Nykyään rotta on hiiren ohella yksi käytetyimpiä koe-eläimiä.

Isorotta on suurimpia rottalajeja: keskimäärin niiden on nenän päästä hännän päähän 40 senttimetriä ja ne painavat noin 300 grammaa. Kaupunkiympäristössä ei ole harvinaista, että koirasrotta voi olla yli puolikiloinen. Rotat elävät perheyhteisöissä ja ne ovat yleensä reviiritietoisia. Ruokansa suhteen isorotta on kaikkiruokainen: ne syövät niin siemeniä ja viljaa kuin linnunmunia tai pieniä nisäkkäitäkin.

Helsingin rottien elämästä tiedetään melko vähän. Emme tiedä kuinka paljon niitä on tai miten paljon rottapopulaatiot vaihtelevat paikallisesti tai ajallisesti. Helsingin kaupunkirottaprojektin tarkoituksena on tuottaa uutta tietoa siitä, miten ja missä rotat elävät Helsingissä.

Rottien jälkilevyt on yksi tapa arvioida rottien suhteellisia runsauksia eri puolilla kaupunkia. Tämän lisäksi otamme elävänä kiinni rottia, merkitsemme ne ja pyrimme seuraamaan miten laajalla alueella ne liikkuvat. Projektissa lisäksi selvitetään rottien geneettistä populaatorakennetta, ihmisten suhtautumista rottiin ja rottien kantamia loisia ja tauteja.

Lisätietoja: